

Matisen.

Skønt han ikke var over middel i højden var han alligevel god for sine halvanden hundrede kilo, men hvis nogen skulle have den frækhed, at ymte noget negativt i den anledning, som for eksempel den der med, at han efterhånden var nemmere at hoppe over, end at gå uden om, ja så slog han bare en stor skvalder op og priste sig lykkelig over at have fået en kone, der kunne unde ham føden, og at han ikke som alle de andre skulle have problemer med at holde maveskindet fra ryggraden og mere eller mindre ligne døden fra Lübeck.

Hvorfor han havde valgt at blive entreprenør, står som så meget andet med Matisen hen i det uvisse, for legemligt arbejde var så afgjort ikke hans livret. Men noget med mekanik i, det var lige Matisen, der var ingen grænser for hvad han kunne gå og opfinde når han kunne få andre til at lave det grove. Det var nok også med en vis omtanke han for en menneskealder siden valgte Mathilde som livsledsager, hun var så afgjort den fødte slider og følte som H.C.Andersen, at hvad fatter gør er altid det rigtige. Hun var i forhold til Matisen kun en lille spirrevip, men udstyret, som murer Hans udtrykte det, med et par ordentlige forlygter og røvballer som Harry husmand havde ladeporte. At hun, i hvert fald om sommeren gik uden bukser fik såvel Harry husmand som murer Hans synligt bevis for en søndag formiddag, hvor de sad udenfor og holdt snak med Mathilde og Matisen. De to, dengang nyforelskede, havde placeret sig på ledbommen ind til indhegningen hvor deres gamle hest gik og græssede.

Matis, som Mathilde kaldte ham, var rigtig i humør, han sad og sang en gammel traver fra trediverne, "Tjuhej Mathilde vil danse, o.s.v.", og skønt Mathilde så op på ham med et forelsket blik kom der pludselig en drilagtig djævel op i ham, og uden videre gav han den intetanende kone et tryk på forlygterne, så hun mistede balancen og røg baglæns ned i græsset med begge ben lige i vejret, så en væsentlig del af hendes herligheder var til fri beskuelse.

"Huhahija", lød det fra murer Hans, "det er godt nok stærke sager at blive precenteret for sådan en søndag formiddag i kirketiden".

"Ja, det var endda godt vi gik herover i stedet for at gå i kirke, sådan en hændelse husker en godt nok noget længere end æ præst hans præken", kom det tørt fra Harry husmand.

Og Matisen grinte, så det ordentlig klukkede i ham, han var rigtig i humør og undte især Harry husmand, der var ugift, det smukke syn, men det gode humør skyldtes nu tildels også, at han for snak og tak havde narret sin søstersøn Villa til at fræse 10 tdr. land opgravet mose med den gamle Fordson traktor, der på sine jernhjul humpede og skrumlede og hertil hylede og skreg i gearkassen og differentialet, så den arme knægt var døv en hel uge efter.

Grunden til at Matisen ville have den gamle mose fræset var den, at han havde købt en formbrændselsstamper, en maskine der ved simple midler kunne presse tørvesmul sammen til briketter, som der var stor efterspørgsel efter, nu hvor alle moserne var opgravet.

For at tørvesmuldet kunne omdannes til briketter, skulle det være knastørt. Det foregik ved at harve stykket med en sædedækker, så sol og vind kunne gøre sin virkning. Til det job havde Matisen udset Mathilde og deres gamle hest Musse.

Om Musse har tænkt; " Er dette livet, så frygt ej døden", er svært at sige, men fakta var, at efter første dags harvning, lagde Musse sig i nattens løb stille og rolig til at dø.

"Da sku da Hundentudemig også stå i dig. Her har en gået og fodret dig hele den lange vinter, og når en så skal til at ha lidt til gengæld, så himler du uden videre". Matisen var godt arrig, han var ikke vant til, at nogen eller noget greb forstyrrende ind i hans planer.

"Mathilde! Se at få gravet et hul så du kan få begravet den gamle helmus, imedens tager a med toget til Kolding, a har en plan".

Matisen havde hørt, at man i Kolding kunne leje en stor og robust, helt igennem dansk produceret 4 cylindret Nimbus motorcykel. Da han helt fra sit attende år havde haft kørekort til en sådan, ville han nu forsøge at leje en.

Vel ankommet til købstaden fandt han snart, ved at spørge sig for, hen til Nimbus Sørensens forretning. Her gik han lidt og så sig omkring. Der stod 3 Nimbusser, en blå og to røde.

"Hæm, - æh hvordan, er det en af dem, en kan leje uden fører, og hvad forskel er der egentlig på den blå og de røde"?

"Ja, hvis du har kørekort, kan du sagtens leje en af dem. Forskellen på den blå og de røde er såmænd den ganske enkelte, at den blå har runde cylindre og de røde firkantede". Nimbus Sørensen der ved udsigten til at tjene penge var i godt humør, og kunne ikke lade være med at prøve på at lave lidt grin med den noget enfoldigt udseende kunde.

"Bare du ikke også er firkantet", kom det fra Matisen, der når alt kom til alt nok vidste mere om motorer end Nimbus Sørensen.

"Ja, du er da i hvert fald rund".

"Ha ha, ja det har du Hundenskisme ret i, men så tror a, at a tager den blå, så passer vi ligesom sammen".

Matisen ville godt leje den for en uge, og godt en halv time efter at de havde skrevet lejekontrakt, var Matisen hjemme og i færd med at spænde harven efter Nimbussen.

Hilde den gloende hvor det gik, men da harven det meste af tiden svævede frit i luften, var det nok bedst at geare lidt ned.

Da han igen kom ned til enden, stod Mathilde og vinkede; "Matis - Matis du skal da ind og have din mad".

"Ja, hvad hulen, det havde a da helt glemt. Men nu kan du vist godt begynde med æ Fordson og få smullet skrabet sammen og kørt ind, det tørrer hurtigt i det her vejr, så går a ind og får et velfortjent foder".

Mathilde fik omsider den gamle genstridige traktor startet og begyndte at skrabe smul. Det støvede godt nok en del, og bedre blev det ikke da Matisen, efter at have fået livet fyldt, med jævne mellemrum kom susende forbi på Nimbussen, så inden aften var Mathilde sort som en neger over hele kroppen. Da Matisen så hende, ymte han noget om, at han egentlig altid havde haft lyst til at prøve en negerdame. Mathilde så op på ham med kærlige øjne, hvori det hvide kun var synligt; "Så kom da her Matis, så du kan få din lyst styret".

Bagefter sagde Matisen; "Du kan jo godt blive ved lidt endnu, men a bliver Hundenskisme nød til at gå ind og lægge mig, a er helt udkørt af det harven".

Den sidste dag Matisen havde motorcyklen, ville han på udflugt. " Du har jo nok at gøre med at få det sidste smul kørt ind Mathilde, så a tager murer Hans med, det er jo for varmt for ham at stå og mure i det her vejr, men du kan godt regne med vi er hjemme til spisetid i aften".

Murer Hans ville gerne med, for han mente også det var for varmt til at lave noget.

"Ja, så skal du Hundenskisme nok blive kølet af, for nu kører vi to en tur til Vester Vov Vov". Ingen af de to kunne svømme, men Matisen havde en stor fordel, for han kunne flyde, ja murer Hans var endda helt overbevist om, at hvis ikke han kom til at flyde med hovedet nedad, så var det en fysisk umulighed at han kunne drukne.

Da de nåede ud til Vesterhavet, sørgede de for at finde et sted hvor der ingen badegæster var, for ingen af dem havde husket at få badebukser med. Murer Hans mente, at de da kunne beholde underbukserne på, hvortil Matisen med et grin bemærkede; "Ja, de kunne Hundenskisme godt trænge til at blive vasket, men a har da nu aldrig set nogen bade i lange underhylere. Det bliver nu heller ikke rart at køre hjem med våde bukser, så a tror a vover æ bare røv".

Murer Hans blev inde hvor vandet kun gik ham til knæene, men Matisen lagde sig på ryggen og flød stille og roligt udad.

Pludselig hører murer Hans et brøl, af samme volumen som fra tågehornet på en oceangående damper i havsnød, og som en raket så han nu Matisen komme spurtende ind til land. "Jamen hvad går der da af dig? A har da aldrig hørt om andre end Vor Herre der ku gå på æ vand, men nu har a da ved selvsyn set, at du også kan, - må a udtrykke min dybeste beundring".

Matisen var helt hvid i hovedet og stemmen skælvede, da han fremstammede; "Det var Hundenskisme en haj, å den var tæt på at få mæ".

" Ja, så havde den da for en gangs skyld fået æ liv godt fuld", kom det med et smøret grin fra murer Hans.

Matisen ville ikke bade mere, ikke 10 vilde heste kunne slæbe ham ud i sådan et hajfyldt hav. Men inden de begav sig hjemover, skulle de da lige have en is. Udenpå det, på stranden værende ishus, blev der reklameret med, "Extra store kæmpe isvafler".

"Lad vos prøve sådan en, a gir". Matisen var ude på med en is at bestikke murer Hans til ikke at reklamere alt for meget med den hajhistorie.

Da ismanden lidt efter langede den første is over disken, gloede Matisen på ham idet han sagde: "Hvad Hunden, kalder du det for en kæmpeis, a troer Hundentudemig a kan æde tre af dem". "Ja, kan du det, skal de ikke koste dig en øre", kom det med en noget tvivlende antydning fra ismanden.

"Det er Hundenskisme i orden, bare frem med dem", og inden murer Hans var færdig med sin, havde Matisen sat de tre til livs.

"Det må jeg sige", kom det fra ismanden, "man skal åbenbart ikke forsværge noget her i livet".

"I hvert fald ikke når det gælder Matisen", var murer Hans's slutkommentar inden de sagde farvel og tak.

På vejen hjem fortalte Matisen, at der et sted i nærheden skulle være en tørlagt mergelgrav, hvor der kunne køres dødsdrom. Ved at spørge sig for, fandt de da også omsider stedet. Her skiftedes nogle knægte til at køre rundt ned i hullet på en gammel 1½ hestes B S A. Da de så Matisen på Nimbussen, stoppede de omgående deres lille maskine og stirrede med ærefrygt på den store motorcykel.

En af de mest fremmelige vovede sig til at spørge om den var specielt fremstillet til Matisen.

"Ja, tøves du ikke vi klæder hinanden, men a ku Hundenskisme godt tænke mig at prøve en tur i jeres dødsdrom".

"Ja men det må du da godt", drengene ligefrem råbte i munden på hinanden.

Matisen startede, og kørte ned i hullet, først med forsigtighed, så lidt mere og til sidst flintrede han rundt, så skidt og møg stod dem alle om ørerne. Havde han nu ikke fra starten ladet ivrigheden tage overhånd, havde han nok observeret, at det ikke var ligegyldigt hvor han valgte at køre op igen af hullet. For ud til den kommunale grusvej var der en ca. 2 meter dyb skrænt, og da han blev træt af at fræse rundt, suste han, med håndtaget i bund, op af hullet nøjagtig der hvor man absolut ikke skulle køre op.

Ak du forbarmende, for sent så han, at det var skrænten ud til vejen han røg op over. Nimbussen fløj flere meter op i luften, og da den landede stødte bundkarret imod en træstub. Der stoppede den brat, hvorimod Matisen fortsatte ud over styret og landede med et ordentlig klask 10 meter længere fremme, lige midt på grusvejen.

Her blev han liggende som en død, og murer Hans var da også af den opfattelse, at det var tilfældet, og spekulerede allerede på hvordan han nu kom hjem. men efter nogle lange minutters forløb tog Matisen en så kraftig indånding, så de ligefrem kunne se hvordan han hævede.

"Da skal a Hundenskisme love for at den ku slå mig af, det tror a ligegodt ikke Mathilde kan gøre den efter, men nu må vi nok hellere se til at komme hjemad".

"Ja, at du både kan flyve og gå på vandet er snart mere end a ville have troet. Sådan nogle oplevelser kan en godt nok leve længe på.

"Ja, nu behøver du jo ikke at blamere mig mere end højest nødvendig, men hellere være lidt taknemlig over de gode oplevelser du har haft", Matisen skulede lidt mistroisk hen på murer Hans, der stod med et fedtet grin om munden.

Da de var vel hjemme igen råbte Matisen på Mathilde, der næsten var færdig med det sidste smul. "Mathilde! Nu skal vi Hundentudemig have noget mad på æ bord".

Men da hun havde fået dækket op, havde Mathisen Hundenskisme tabt appetitten. "A er nok kommen til at sluge noget havvand, nu går a ind og lægger mig".

"Ja, nu sker der da nok heller ikke så meget ved, om du skulle springe et måltid over", kom det fra murer Hans, der endnu ikke havde fået fjernet det fedtede grin, "men nu må a vist hellere komme over og se hvad Harry laver, a siger mange tak for i dag Matisen, det var en god tur.

Hen på sommeren stod Harry en dag og bøvlende med at fælde et stort bøgetræ der stod i vejen for en mindre udvidelse af laden.

Da Mathisen så det, var han straks fyr og flamme; "Det dur Hundenskisme slet ikke det du der laver, du må da kunne forstå, at murer Hans ikke kan støbe en brugbar sokkel oven på en trærod, den skal op med rod, og

hvis du vil afløse Mathilde ved æ stamper et par dage i næste uge, skal a nok ryk æ træ op for dig. Hun går og bilder sig selv ind, at hun har ondt i æ læen, og vil til en specialist i røvma - et eller andet, a har ellers foreslået hende, at det var bedre at få et par kontravægte om på æ ryg for at holde æ forlygter i balance, men det mener hun er for billig en løsning, - det er det a siger, bare det koster noget så tror de straks det hjælper". Ja men det ville Harry da gerne, han kunne da godt se, at stubben måske kom i vejen for byggeriet. "Så henter a Hundenstudme lige æ travtor. A har en lang ankerkæde fra en damper, den skal nok holde til at rykke den bette pind op".

Som sagt så gjort, de fik med møje og besvær ankerkæden gjort fast et par meter oppe i træet. "Når nu a kører stille og rolig fremad, så skal du se æ træ med rod og det hele, vælter ligesom en svedsk".

Mathisen var optimistisk, betydelig mere end Harry, der havde sine betænkeligheder. Mathisen var nu med en del besvær kommet op på traktoren og kørte så langsomt fremad, til kæden var godt stram. Han nikkede med et stort smil til Harry og gav den så gas, men det ikke så meget som fik træet til at ryste.

Nå, tænkte Mathisen, er du stædig, så må vi nok ty til andre midler. Han bakkede så langt tilbage i tyreslaget han kunne komme, og gav så fuld gas fremad. Den gamle traktor for, som en hest der får sporerne, fremad indtil kæden igen blev stram. Da lød der et brag og forende og bagende af traktoren faldt med endnu et "dun" hver for sig til jorden. Samtlige bolte der holdt de to halvparter sammen var rykket over som sveden sytråd. Da Matisen langt om længe kom fri af vraget, kløede han sig eftertænksomt i nakken idet han udbrød: "Det har en Hundenskisme da aldrig set før", og deri måtte Harry give ham ret. Den eneste der ikke lod sig påvirke var bøgetræet, det stod nok så kønt og kastede skygge.

Matisen måtte nu i gang med at få traktoren samlet igen, Harry fortsatte med økse og sav, og Mathilde måtte stampe videre og kom ikke til Reumatolog denne gang.

Om det skyldtes, at Matisen selv var overdimensioneret, eller det var almindelig storhedsvandvid han led af, skal være usagt, men en kendsgerning var det, at intet kunne blive stort nok. Hvor andre kunne nøjes med en almindelig skovkæde skulle Matisen have en ankerkæde, og sådan var det hele vejen igennem. Nu havde han fået fat i en kæmpestor gammel dieselmotor fra et nedlagt teglværk, en tilsvarende generator havde han også fået fingre i, så nu skulle der Hundentudemig laves strøm, så der kunne spares på elregningen.

Den lokale elektriker fik til opgave at få skidtet i forbandt på den rigtige måde, og murer Hans havde støbt et fundament ovre i det gamle hus, hvor der i fordums dage havde stået et ælteværk. Det var på Matisens anmodning armeret så det kunne modstå en atombombe.

"Jamen hvad vil du da med det", både Harry husmand og murer Hans korsede sig, for den kunne ifølge elektrikerens forsyne en større landsby med det strøm, den til enhver tid havde behov for. "Det er Hundenskisme rart nok, at en kan tænde en ekstra lampe uden at æ skideværk står af". Og skønt installationen kostede mere end Matisen kunne bruge strøm for, fra det offentlige netværk, i resten af sit liv, så anfægtede det ham ikke.

Nu var der godt nok lidt med at køleren var utæt, så der af og til skulle fyldes vand på. Der var også det, at den store motor skulle startes med trykluft, så Matisen havde også købt en stor kompressor. Den blev anbragt udenfor, så den ikke kunne suge alt de gamle tørvesmul i sig der lå inde i huset. Slangen fra kompressor til motoren blev ved Harry og Matildes fælles anstrengelser gravet godt ned i jorden.

Alt var så at sige klar til den store generalprøve. Der skulle skaffes lys over landet. Kun den forraspede vandslange voldte problemer, den var Mathilde ellers sat til at holde. om det var med vilje, eller fordi det kneb for hende at holde den, det melder historien ingenting om, men af og til kom der en vildfaren stråle susende hen forbi ørerne på Mathisen.

"Det går Hundentudemig slet ikke det her, det må du da kunne forstå", og henvendt til Harry og Hans; "Vi må have banket et jernrør ned til at holde den skide slange, Mathilde hent æ forhammer".

Så fandt Matisen et stykke damprør på et par meters længde og da Mathilde lidt efter kom asende med den tunge hammer, greb han, uvist af hvilken grund, den selv og medens Harry med fare for liv og helbred holdt ved, drønedes Matisen nogle drabelige slag ned ovenpå røret, der for hver gang sank godt ned i det nys opgravede jord.

Pludselig gav det et hult smæld, og i hele huset blev der på et øjeblik sort som graven.

"Gudfriogbevarmigvel", råbte Matisen, "det er vel aldrig æ jord der er ved at forgå". Han havde af en anden mærkelig grund i den senere tid fået den ide, at det snart ville ske.

Han sprang hen og åbnede porten, og da det gamle tørvestøv, som huset var mættet af, sivede ud, kunne de så småt begynde at se igen. De var alle kulravende sorte i hele hovedet, og da Harry tog brillerne af, lignede han grangiveligt en ugle med de to runde hvide ringe omkring øjnene. Det viste sig at Matisen havde drønet røret lige ned i kompressorslangen. Men ved fælles hjælp, fik de omsider udbedret skaderne, og var så igen klar til start.

"Og dig Mathilde, når du ikke gad at holde vandslangen, kan du godt gå over og stampe igen". Mathilde ville ellers godt have set det videre forløb, men da Matisens ord var lov, traskede hun pligtskyldig af.

Elektrikeren, der i sine unge dage havde faret til søs som maskinist, havde indgående forklaret, at inden strømmen blev koblet ind, skulle der køres parallelt med land. Og hvad han så egentlig mente med det, var aldrig helt gået op for Matisen. Så de startede op, og inden de fik set sig om, var voltmeteret oppe på 435 volt.

"Huha, kan den ligegodt give så meget, det er Hundenskisme noget der vil noget, lad os nu få den koblet ind".

Murer Hans, der ikke var helt så dum, som han så ud til, ymtede noget om, at det da nok var klogt at sætte spændingen ned til 380 volt, men det ville Matisen ikke høre tale om; "Når den nu kan give så meget, vil det da være en skam at lade al den gode strøm gå til spilde", så han koblede ind.

Lidt efter kom Mathilde farende; "Matis, Matis hvad har du lavet, æ stamper begyndte lige pludselig med en rasende fart at køre baglæns".

"Så må vi Hundentudemig heller stoppe indtil vi har fået nogle bedre instrukser".

Der var godtnok nogle af de omkringboende bønder, der havde studset over, at pærerne sprang og kværnen kørte baglæns, så kornet stod ovenud af den, men de tænkte vel, at det var hvad der kunne hænde i de vores nymodens moderne tider.

Da først Matisen havde fået lært at koble ordentlig ind, kørte han jævnlige med "æ stu'r diesel". Hos Matisen rystede hele huset, så alt hvad der ikke var nagelfast, røg på gulvet. Selv ovre ved Harry, der boede ½ km derfra, kunne de mærke jorden sitre.

Senere var det vindmøller, der spøjte i Matisens hjerne, "Vi støber Hundenskisme da æ tårn i beton". Murer Hans, der nok var klar over hvem der skulle støbe, prøvede forsigtigt med, at det ville tage lang tid inden møllen kom til at snurre. "For den skal vel være godt stor"?

"Det skal Hundentudemig da være sært, om ikke der kommer en dag, hvor vi kan få tid til at rende et tårn op".

Men her adskillige år senere, er dagen endnu ikke kommet, og Hans og Harry tvivler på, at den nogensinde kommer.

Sådan gik det i årenes løb slag i slag med Matisen og hans opfindelser, og medens han blev større og større, blev Mathilde mindre og mindre. Kun forlygterne, som murer Hans yndede at kalde dem, vedblev at have en anseelig størrelse, men det skyldtes nok, at der trods ihærdige anstrengelser aldrig kom nogle små Matisner og sugede næring af dem. Og nu var tiden nok ved at være passe, så den eneste der kunne se frem til en klækkelig arv, var nok produkthandler Benno.

Skavankerne var nu begyndt at melde deres ankomst hos Matisen. Det startede med benene, de ville helst ligge på sofaen, så blev der problemer med vandladningen, den drevlede kun, men om ikke andet, gav det da en hel del motion, når han hver halve time skulle fra sofaen og ud bag huset for at drevle af.

Mathilde prøvede på at opmuntre ham, ved at lokke med hendes tilbageværende attituder, men hos Matisen havde det ikke mere den store tiltrækningskraft, han orkede det Hundenskisme ikke mere.

Til sidst lukkede det helt for vandafgangen, og han måtte i hast indlægges. Da han kom ind på skadestuen, var han i en frygtelig pine og da det yderligere viste sig at lægen hed Mustafa og var flygtning fra et af østlandene faldt humøret yderligere, for dem havde han absolut ingen sympati for. Men da Mustafa fik lagt et kateter op, og der stod et springvand en hel meter op i vejret udbrød Matisen; "A ku Hundentudemig kys dig".

Men Mustafa havde endnu ikke lært at forstå en gæv jyde.

Forfatteren er ukendt, men vi har en ide om, at det er Hans Jessen der er forfatteren.